contrast

Stop-the-clock wat betreft duurzaamheidsrapportering?

Stel je voor…

Je mailbox wordt al een tijdje overstelpt met nieuwsbrieven die je herinneren aan de verplichte duurzaamheidsrapportering voor ondernemingen. In 2026 moet ook jouw onderneming haar eerste duurzaamheidsrapport opmaken. Plichtsbewust ben je reeds gestart met de voorbereidingen voor dit rapport.

Tot je verbazing lees je de laatste nieuwsbrief in je mailbox: de rapporteringsverplichtingen werden uitgesteld met 2 jaar. Bovendien zal jouw onderneming waarschijnlijk ook niet langer onder het toepassingsgebied van de rapporteringsverplichtingen vallen. Pauzeer je je voorbereidingen?

Even verduidelijken.

Op 28 november 2022 heeft de Europese wetgever de Richtlijn met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen aangenomen. De richtlijn is beter bekend onder haar Engelse titel: de Corporate Sustainability Reporting Directive (kortweg **CSRD**). De EU-lidstaten moesten de CSRD uiterlijk op 31 december 2024 omzetten in nationale wetgeving.

Ondernemingen die CSRD-plichtig zijn moeten in hun jaarverslag rapporteren over duurzaamheidskwesties zoals milieu, sociale rechten en governance. De European Sustainability Reporting Standards (ESR-standaarden) bepalen wat zij precies moeten rapporteren en hoe hun rapport er moet uitzien. Deze standaarden gaan bijvoorbeeld over water- en bodemverontreiniging, het personeelsbeleid en het beheer van de leveranciersrelaties.

Belangrijk daarbij is dat de duurzaamheidsinformatie betrekking moet hebben op de volledige waardeketen van de ondernemingen, zowel binnen als buiten de EU. Zij moeten niet alleen rapporteren over hun eigen duurzaamheidsprestaties, maar ook over die van hun leveranciers en klanten.

Om de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het duurzaamheidsverslag te waarborgen, moet een externe auditor het controleren. In eerste instantie moet deze controle een beperkte mate van zekerheid (*limited assurance*) opleveren, al voorziet de CSRD dat deze vanaf 1 oktober 2028 kan evolueren naar een redelijke mate van zekerheid (*reasonable assurance*), mits de Europese Commissie dit haalbaar acht voor auditors en ondernemingen.

De CSRD voorziet in een gefaseerde inwerkingtreding, die initieel als volgt zou lopen:

- **Fase 1: 2025** (rapportering over boekjaar 2024) - grote Europese organisaties van openbaar belang met meer dan 500 werknemers en grote beursgenoteerde ondernemingen met meer dan 500 werknemers.
- **Fase 2: 2026** (rapportering over boekjaar 2025) - andere grote Europese ondernemingen en andere grote beursgenoteerde ondernemingen.
- **Fase 3: 2027** (rapportering over boekjaar 2026) - kmo's die organisaties van openbaar belang zijn en beursgenoteerde kmo's.
- **Fase 4: 2029** (rapportering over boekjaar 2028) - bepaalde andere ondernemingen uit derde landen.

Ook niet-beursgenoteerde kmo's kunnen impact ondervinden van de CSRD. Ondernemingen die CSRD-plichtig zijn zullen voor de opmaak van hun verslag immers informatie opvragen bij hun leveranciers en klanten. Een kmo die binnen die waardeketen valt, kan dus ook worden gevraagd om duurzaamheidsinformatie aan te leveren.

Om te voorkomen dat niet-beursgenoteerde kmo's worden geconfronteerd met onredelijke informatieverzoeken van hun leveranciers of klanten, kan de nationale wetgever beschermingsmechanismen inbouwen. In België bijvoorbeeld kunnen deze kmo's niet worden verplicht om meer informatie te verstrekken dan de vrijwillige EU-standaard voor kmo's (*voluntary reporting standard for SMEs*) voorschrijft. Ten tweede kunnen zij niet worden verplicht om hun duurzaamheidsgegevens te laten auditen.

Staat de CSRD op losse schroeven?

Op 26 februari 2025 heeft de Europese Commissie haar Omnibuspakket bekendgemaakt. Dit pakket bevat een reeks voorstellen die tot doel hebben om het concurrentievermogen van de Europese Unie te versterken door de administratieve last die ondernemingen ondervinden door duurzaamheidsrapportering te verminderen.

De Europese Commissie stelde onder andere de volgende wijzigingen voor aan de CSRD:

- **Beperking van het toepassingsgebied**. De drempels zouden worden verhoogd, zodat enkel nog ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers en een balanstotaal van meer dan 25 miljoen euro of een omzet van meer dan 50 miljoen euro CSRD-plichtig zullen zijn. Het toepassingsgebied wordt zo verkleind met ongeveer 80%.
- **Uitstel van de inwerkingtreding met 2 jaar ("stop-the-clock")**. Dit uitstel zou gelden voor grote (beursgenoteerde) ondernemingen, kmo's die organisaties van openbaar belang zijn en

beursgenoteerde kmo's (fase 2 en 3).
- **Herziening van de ESR-standaarden**. De herziening heeft tot doel om het aantal datapunten te verminderen, bepaalde verduidelijkingen aan te brengen en de consistentie met andere wetgeving te verbeteren.
- **Waardeketenplafond**. De Europese Commissie zou een vrijwillige rapporteringsstandaard ontwikkelen voor alle ondernemingen die buiten het toepassingsgebied vallen. Deze zal gebaseerd zijn op de vrijwillige EU-standaard voor kmo's. CSRD-plichtige ondernemingen zullen van ondernemingen binnen hun waardeketen niet meer informatie mogen vragen dan wat wordt voorgeschreven door de vrijwillige standaard.

Op 14 april 2025 heeft de Europese wetgever groen licht gegeven voor het "stop-the-clock"-voorstel, waardoor de rapporteringsverplichtingen voor de ondernemingen in fase 2 en 3 worden uitgesteld met 2 jaar. De Europese lidstaten hebben tot 31 december 2025 om deze "stop-the-clock"-richtlijn om te zetten in nationale wetgeving.

De voorgestelde inhoudelijke wijzigingen, zoals de beperking van het toepassingsgebied van de CSRD, worden nog geanalyseerd door de Europese wetgever en zullen meer tijd in beslag nemen. Dus op dit moment is het huidige wetgevend kader nog steeds van kracht, weliswaar uitgesteld.

Ondanks de voorgestelde wijzigingen aan het wetgevend kader, is en blijft duurzaamheid een prioriteit voor ondernemingen. Inzetten op duurzaamheid zal noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan de informatieverzoeken van CSRD-plichtige ondernemingen en zal ondernemingen naar verwachting ook een concurrentieel voordeel kunnen opleveren. Je maakt dus best gebruik van de extra voorbereidingstijd die je hebt door de "stop-the-clock"-richtlijn om de nodige duurzaamheidsgegevens te verzamelen.

Concreet.

- De Europese wetgever heeft de inwerkingtreding van de CSRD uitgesteld met 2 jaar voor ondernemingen die onder fase 2 en 3 vallen.
- De besprekingen over inhoudelijke wijzigingen aan de CSRD zijn lopende.
- Duurzaamheid is een blijver, je maakt dus best gebruik van de extra voorbereidingstijd om de nodige duurzaamheidsgegevens te verzamelen.

Meer weten?

- De CSRD vind je hier.
- De vrijwillige EU-standaard voor kmo's vind je hier.
- De "stop-the-clock"-richtlijn vind je hier.

Auteurs

Karlien De Ryck, Charlotte Van Weehaeghe